

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 160/2013-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti J., s. r. o., zastúpenej JUDr. S. R., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 40 Ro 697/2012 („*aktuálne vedenom pod sp. zn. 44 C 202/2012*“) a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti J., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. januára 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti J., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“,

v citovanom texte aj „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v citovanom texte aj „porušovateľ“) v konaní vedenom pod sp. zn. 40 Ro 697/2012 („aktuálne vedenom pod sp. zn. 44 C 202/2012“).

2. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľka «si dňa 02. 08. 2012 na Okresnom súde... uplatnila návrhom na vydanie platobného rozkazu voči desiatim (10) odporcom nárok na peňažné plnenie z titulu náhrady škody spôsobenej sťažovateľovi v dôsledku nerealizácie Zmluvy o dielo z 12. 02. 2010... Predmetnú zmluvu uzavrel sťažovateľ s S. [spoločenstvo vlastníkov bytov..., pozn. (ďalej aj „odporca v 1.) rade)]. Jej účelom bolo zateplenie obvodového plášťa a odstránenie systémových porúch bytového domu v B. Správu bytového domu vykonával odporca v 1.) rade v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v platnom znení (ďalej len „ZoVB“). Okrem odporcu v 1.) rade boli účastníkmi konania aj deviatimi (9) vlastníci bytov, ktorí boli v čase podania návrhu podielovými spoluvlastníkmi predmetného bytového domu...

Predmetná žaloba bola u porušovateľa (t. j. okresného súdu, pozn.) zaevidovaná pod sp. zn. 40 Ro/697/2012, pričom dňa 19. 09. 2012 súd návrhu sťažovateľa v celom rozsahu vyhovel, keď vo veci vydal platobný rozkaz. Odporcovi v 1.) rade ako aj odporcom v 2.) až 10.) rade samostatnými výrokmi uložil povinnosť uhradiť sťažovateľovi žalovanú istinu aj s príslušenstvom s tým, že odporcom v 2.) až 10.) rade uložil povinnosť uhradiť žalovanú istinu s príslušenstvom spoločne a nerozdielne. Zároveň bola odporcom v 1.) až 10.) rade uložená povinnosť nahradiť trovy konania spoločne a nerozdielne...».

3. Proti platobnému rozkazu nepodali všetci odporcovia odpor. Sťažovateľka 12. novembra 2012 požiadala okresný súd o vyznačenie doložky právoplatnosti

a vykonateľnosti na predmetnom platobnom rozkaze vo vzťahu k odporcom, ktorí nepodali odpor [konkrétne proti odporcom „v 2.), 4.), 5.), 6.), 7.), 8.) rade“]. Vybavenie svojej žiadosti urgovala sťažovateľka písomne 26. novembra 2012.

4. Okresný súd 28. novembra 2012 (elektronickou poštou) zaslal sťažovateľke túto odpoveď: „v právnej veci vedenej na Okresnom súde... pod sp. zn. 44 C 202/2012 účastníkov: J., s. r. o. c/a S. a spol., o zaplatenie 29.440,57 Eur istiny s príslušenstvom, Vám v zmysle Vašej žiadosti zo dňa 12. 11. 2012 (doručenej tunajšiemu súdu dňa 13. 11. 2012) o vyznačenie doložky právoplatnosti a vykonateľnosti na platobnom rozkaze sp. zn. 40 Ro/697/2012 zo dňa 19. 09. 2012 vo vzťahu k odporcom v 2), 4), 5), 6), 7) a 8) rade oznamujeme, že platobný rozkaz sp. zn. 40 Ro 697/2012 zo dňa 19. 09. 2012 podaním odporu odporcami v 1) a 3) rade bol zrušený v plnom rozsahu v zmysle § 174 ods. 2 prvá veta O. s. p. a preto sa nestal predmetný platobný rozkaz právoplatným a vykonateľným a súd z tohto dôvodu nemôže na ňom vyznačiť právoplatnosť ani vykonateľnosť.

K tomuto záveru súd dospel na základe toho, že navrhovateľ v petite navrhovaného rozsudku žiada, aby odporcovia v 2) až 10) rade boli zaviazaní SPOLOČNE A NEROZDIELNE zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 29.440,57 Eur spolu s príslušenstvom, čím vlastne založil pasívnu solidaritu odporcov v 2) až 10) rade v zmysle § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka a teda i nerozlučné spoločenstvo v konaní (§ 91 ods. 2 O. s. p.), ktorá vylučuje odlišné rozhodnutie voči jednotlivým odporcom.

Na záver chce tunajší súd podotknúť, že posúdenie, o aký druh spoločenstva v konkrétnom prípade ide, je vecou súdu.“

5. Sťažovateľka podaním z 29. novembra 2012 adresovaným predsedovi okresného súdu označeným ako „Sťažnosť podľa ust. § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. v platnom znení na postup súdu v konaní spis, zn. 40 Rob 697/2012“ namietala „nesprávny postup súdu“ pri vybavovaní jej žiadosti o vyznačenie doložky právoplatnosti a vykonateľnosti na predmetnom platobnom rozkaze.

6. Predseda okresného súdu listom sp. zn. Spr. 2101/2012 z 3. decembra 2012 sťažovateľke okrem iného oznámil:

„Vzhľadom na obsah Vašej sťažnosti konštatujem, že táto nesmeruje proti porušeniu práva na verejné prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov alebo porušovaniu zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami, súdnymi úradníkmi alebo zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva.

Z uvedeného dôvodu kvalifikujem Vašu sťažnosť ako neprípustnú.

Obsahom Vašej sťažnosti je posúdenie, či platobný rozkaz nadobudol, resp. nenadobudol právoplatnosť. Jedná sa o opravný názor, do ktorého z titulu svojej funkcie a i v zmysle citovaných ustanovení nemám oprávnenie zasahovať.

Napriek tomu v závere poukazujem na ust. § 8b ods. 1 zák. č. 182/1993 Z. z. z ktorého vyplýva, že správca (odporca v 1. rade) koná samostatne, ale vždy v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov a na ich účet za predpokladu, že sa jedná o konanie v súvislosti so správou bytu. Predmetom konania sú záväzkové vzťahy, ktoré vznikli v súvislosti s uzavretím zmluvy o zateplenie bytu, teda nesporne v súvislosti so správou bytu.

V zmysle cit. ustanovenia správca bytu uzavrel Zmluvu o dielo samostatne v mene vlastníkov bytov a na ich účet. Rovnako i jeho úkony pred súdom v tejto súvislosti treba posudzovať ako úkony vykonané v mene vlastníkov a na ich účet.“

7. Podľa právneho názoru sťažovateľky („s poukazom na „ust. § 91 ods. 1 OSP“) sa platobný rozkaz po podaní odporu „zruší len vo vzťahu k tým účastníkom konania (samostatným spoločníkom), ktorí podali v zákonnej lehote odôvodnený odpor. Voči ostatným účastníkom konania ostáva platobný rozkaz nedotknutý.“. Sťažovateľka zdôraznila, že „Kľúčovými právnymi normami, ktoré sa mali aplikovať po uplynutí lehoty na podanie odporu voči platobnému rozkazu boli normy obsiahnuté v ust. § 174 ods. 2 a ust. § 91 ods. 1 OSP.“.

8. Sťažovateľka tvrdí, že okresný súd jej svojím postupom „fakticky odmietol poskytnúť právnu istotu spočívajúcu v potvrdení účinkov formálnej i materiálnej stránky právoplatnosti a vykonateľnosti platobného rozkazu“, a teda „došlo, resp. aj v súčasnosti dochádza z jeho strany k sústavnému porušovaniu princípu právnej istoty v príčinnej

súvislosti s porušením sťažovateľovho práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces“.

9. Podľa názoru sťažovateľky

a) *„Postup Okresného súdu... v konaní vedenom pod sp. zn. 40 Ro/697/2012 (aktuálne pod sp. zn. 44 C/202/2012) nemožno hodnotiť ako rešpektovanie článku 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Naopak, na základe uvedeného namietame, že porušovateľ v konaní vo veci spis. zn. 40 Ro/697/2012 (aktuálne konanie vedené pod sp. zn. 44 C/202/2012) svojím postupom porušil naše základné právo na súdnu ochranu, právo na spravodlivý súdny proces zaručené v čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy SR ako aj právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré sú aj obsahom čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“*

b) *„Postup porušovateľa z hľadiska ust. § 49 zákona č. 38/1993 Z. z. v platnom znení teda treba považovať za iný zásah, ktorým boli práva sťažovateľa porušené, pričom tento zásah má podľa názoru sťažovateľa trvajúci charakter. To okrem iného spôsobuje prietahy v konaní, nakoľko porušovateľ konanie vedie ako formálne neukončené.“*

10. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„a) Základné právo spoločnosti J., s. r. o. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy... a právom vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy... a čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru..., ako aj právo na spravodlivý súdny proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru... bolo postupom Okresného súdu... v konaní vedenom pod sp. zn. 40 Ro/697/2012 (aktuálne pod sp. zn. 44 C/202/2012) boli porušené.

b) Základné právo spoločnosti J., s. r. o. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy... a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... boli postupom Okresného súdu... v konaní vedenom pod sp. zn. 40 Ro/697/2012 (aktuálne pod sp. zn. 44 C/202/2012) porušené.

c) Okresnému súdu... prikazuje, aby v zmysle ust. § 62, § 62a a § 63 vyhlášky č. 543/2005 Zb. v platnom znení o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy v spojení s ust. § 174 ods. 1 a 2 a

ust. § 159 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v platnom znení vyznačil na platobnom rozkaze vydanom Okresným súdom... v konaní vedenom pod sp. zn. 40 Ro/697/2012 dňa 19. 09. 2012 vo vzťahu k žalovaným odporcom v 2.), 4.), 5.), 6.), 7.), 8.) rade uvedeným na tomto platobnom rozkaze doložku právoplatnosti a vykonateľnosti a aby vyznačil právoplatnosť a vykonateľnosť platobného rozkazu Okresného súdu... č. k.: 40 Ro/697/2012 dňa 19. 09. 2012 vo vzťahu k odporcom v 2.), 4.), 5.), 6.), 7.), 8.) rade aj v príslušnom súdnom registri.

c) Okresný súd... je povinný uhradiť spoločnosti J., s. r. o. trovy právneho zastúpenia vo výške 331,15 € vrátane DPH...“

II.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovení § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa čl. 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

14. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie označených práv zaručených ústavou, dohovorom a dodatkovým protokolom (body 1 a 10) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 40 Ro 697/2012, ktoré malo byť spôsobené nesprávnym výkladom a v dôsledku toho nesprávnou aplikáciou relevantných ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov okresným súdom.

15. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom sťažnosti a k nej pripojených písomností konštatuje, že sťažovateľka namietala porušenie označených práv len v súvislosti s vybavovaním žiadosti o vyznačenie doložky právoplatnosti na vydanom platobnom rozkaze a konanie v merite veci v dôsledku podaných odporov časťou účastníkov konania je predmetom ďalšieho konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 44 C 202/2012. Sťažovateľka má možnosť domáhať sa eventuálnej nápravy porušenia ňou označených práv v tomto konaní (resp. v ďalšom opravnom konaní pred všeobecnými súdmi, pozn.), ktoré doteraz nie je právoplatne skončené.

16. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na ochranu jeho práv poskytuje. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima

ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04). Sťažnosť ústavnému súdu možno podať len vtedy, keď boli pred jej podaním vyčerpané všetky prostriedky, ktoré zákon na ochranu práv poskytuje.

17. Na základe uvedeného ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto jej časti (bod 10a) podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pretože v danom štádiu súdneho konania nie je daná jeho právomoc na prerokovanie veci, keďže sťažovateľka má možnosť domáhať sa eventuálnej nápravy porušenia ňou označených práv v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 44 C 202/2012 (pozri tiež body 15 a 16).

18. Nie je tiež v právomoci ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) ukladať povinnosti všeobecným súdom vo veciach, ktoré sú v ich výlučnej právomoci (čl. 141, čl. 142 ods. 1 ústavy). Nie je teda v právomoci ústavného súdu prikázať všeobecnému súdu povinnosť vyznačiť doložku právoplatnosti, ako to požiadala sťažovateľka v petite sťažnosti (bod 10c). Sťažnosť v tejto jej časti preto ústavný súd odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

19. Sťažovateľka ďalej namietala v postupe okresného súdu pri vybavovaní jej žiadosti o vyznačenie doložky právoplatnosti priet'ahy v konaní (porušenie práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru). Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka 12. novembra 2012 požiadala okresný súd o vyznačenie doložky právoplatnosti a 28. novembra 2012 jej okresný súd na žiadosť (a aj urgenciu z 26. novembra 2012) odpovedal. Časové obdobie od 12. novembra 2012 do 28. novembra 2012 (aj keby sťažnosť v tejto časti mala reálny základ, pozn.) nie je možné kvalifikovať ako postup okresného súdu so zbytočnými priet'ahmi. Navyše, sťažovateľka v sťažnosti

z 29. novembra 2012 adresovanej predsedovi okresného súdu nenamietala porušenie tohto práva (pozri tiež body 3 až 6). V okolnostiach posudzovanej veci ústavný súd zatiaľ nezistil ústavne významné prietahy v činnosti okresného súdu ani na základe iných – ako už uvádzaných – časových parametroch (napr. od času podania žaloby na okresnom súde). Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto jej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

20. Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok, ústavný súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa jej návrhom na priznanie trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2013